

Tento výukový materiál byl vytvořen a financován v rámci programu OPVK projektu "Rovné příležitosti ve výuce pro všechny" registrační číslo projektu-CZ 1.07/1.2.05/03.0010

Název: Konstrukce nábytku

Téma: Sedací nábytek

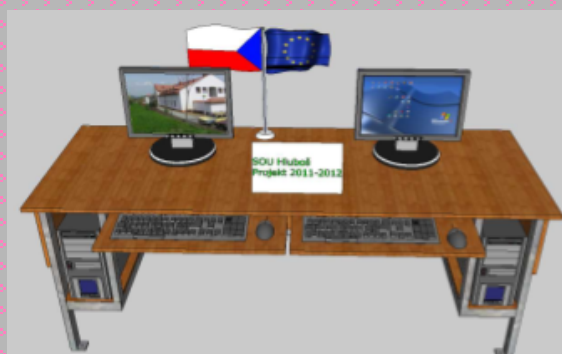
Předmět: Odborné kreslení

Ročník: 2. Truhlářská a čalounická výroba

Klíčová slova: historie sedacího nábytku, funkce a rozměry nábytku, konstrukční řešení jednotlivých částí nábytku

Autor: Ing. Lenka Heřmanová

Škola: Střední odborné učiliště Hluboš

METODICKÝ POSTUP

1. - 3. strana - Historie a typologie nábytku

- nové učivo, žáci získají přehled o vývoji nábytku
- žáci si zopakují a uvědomí slohy z předchozího interaktivního materiálu

4. strana - Funkční požadavky a rozměry

- výklad nové látky, učitel pomocí názorných obrázků vysvětlí žákům pravidla rozměrů a částí sedacího nábytku
- učitel seznámí žáky s nejčastějšími typy jednotlivých komponentů sedacího nábytku
- učitel doplní výuku vhodnými prospekty

5. - 6. strana - Konstrukční řešení

- učitel porovná se žáky klasické způsoby výroby nábytku a vysvětlí současné způsoby řešení
- žáci za pomoci učitele vypracují všechny úkoly (ikona tiskárny - lze obrázek vytisknout pro každého žáka)

7. strana - Použitá literatura a zdroje

Žák získá přehled o konstrukci sedacího nábytku z hlediska historie i současné výroby, dokáže se rozhodnout o možnostech řešení nábytku tak, aby byla splněna funkce i pohodlí.

Tento interaktivní materiál lze použít při výuce předmětů - Technické kreslení nebo Odborné kreslení na střední škole technického zaměření - dřevařské obory.

SEDACÍ NÁBYTEK

Sedací nábytek používáme při všech činnostech vsedě - práce i odpočinek.

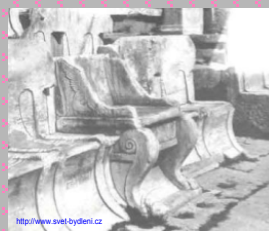
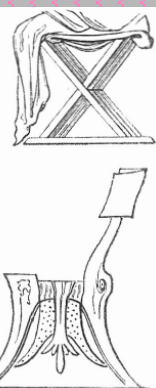
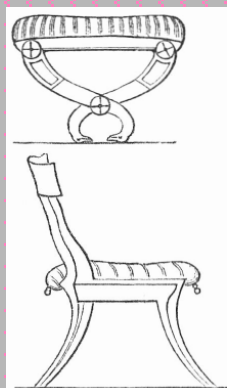
Návrh nábytku závisí na různých způsobech sezení - optimální, přirozená poloha, roznesení váhy do plochy, mechanika pohybů při práci.

Historický vývoj a typologie

- 1) Egypt - stoličky, skládací sedačky, přepychová křesla i židle
- nábytek řezbářsky propracovaný, velmi zdobený

- 2) Řecko - lehká židle s prohnutým opěradlem, skládací stolička
- přehozy, čalounění, vyplétání řemínky, honosná křesla a trůny
- dřevěný nábytek je bohatě vykládaný (intarzie ze slonoviny a zlata), soustružený

- 3) Řím - jako úřední sedadlo, u jídla se leželo - křesla s područkami, lavice s odnímatelnými polštáři, sedátka a křesla bez lenochu (zádové opěradlo)

4) Románský sloh - lavice (i na spaní) v provedení se zádovními opěradly a područkami, zdobená soustružením, stoličky, židle i křesla (dvorská sídla)

5) Gotika - odlehčuje konstrukci nábytku - řezbářsky propracované pouze chrámové lavice, židle s područkami i bez, třínohé křeslo

6) Renesance - důraz na pohodlí, různé materiály, zdobení i tvary

7) Baroko - majestátní, náročně zdobný, vyšší opěradlo, čalouněný

8) Rokoko - účelnost, ladnost, prohnutá záda, proplétané sedáky, měkké čalounění

9) Klasicismus - návrat k účelnosti, jednoduché dekorace

10) Empír - zdobení s prvky antiky, zdobené odlitky z bronzu, není tak pohodlný

11) Biedermeier - jednodušší, účelný - ohýbaný a vyplétaný nábytek (Michael Thonet)

12) Secese - tvar podle ženského těla, neobvyklé tvary, vznik celých souprav nábytku od architektů

klasicismus

empír

biedermeier

secese

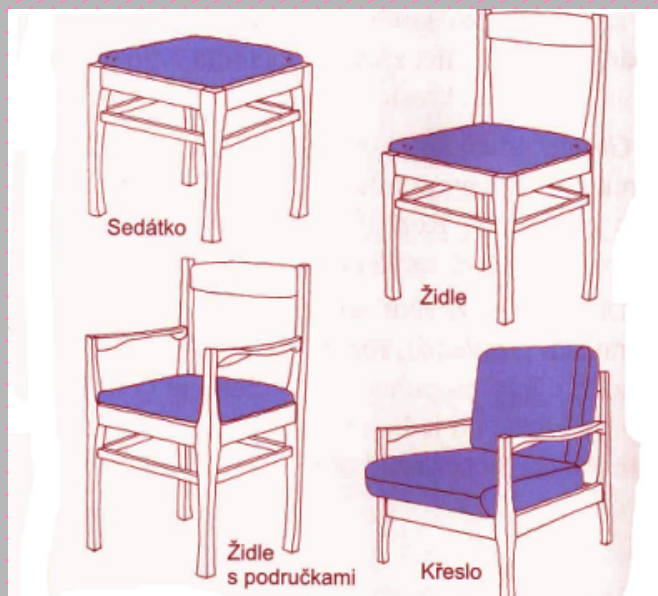
12) Současnost - vývoj nových materiálů, druhy podle účelnosti - kancelářský - "klekosed"

Funkční požadavky, rozměry

- typy rozdělujeme podle způsobu sezení a držení těla

- a) sedátko = sedačka a lavice bez opěradla
- b) židle a lavice se zádovým opěradlem
- c) židle a lavice s područkami
- d) křesla a pohovky

Ohledy při dodržování jednotlivých parametrů - viz. odkaz na web

<http://typologie-nabytku.blogspot.com/2011/02/6-zidle.html>

- zdravější pro tělo je používat opěradlo (tvar podle páteře) a područky - váha těla je "roznesena" na větší plochu, plochu lze zvětšit a změkčit
- k základním rozměrům také patří sklon sedacího nábytku a rozměry opěradla (záda i ruce) - výška, šířka, sklon, hloubka sedáku

[mm]	šířka	hloubka	výška
stolička	380 - 450	380 - 450	380 - 450
židle	380 - 500	400 - 600	400 - 450
křeslo	700 - 800	700 - 850	360 - 420

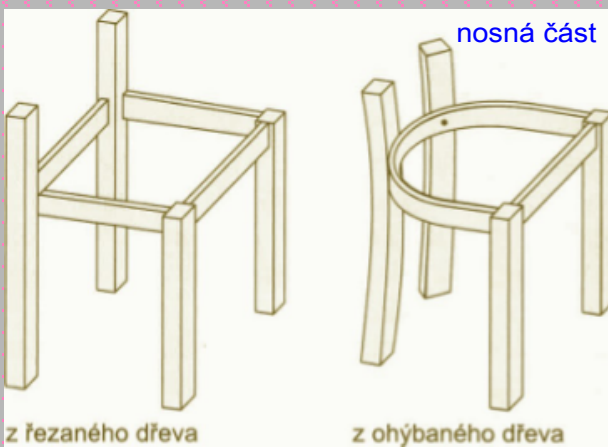
Druhy nábytku

- a) dřevěný - řezané, ohýbané dřevo, lamely
- b) kovový - profily, odlévaný
- c) z plastů - výlisky, vrstvený plast, skořepiny, nafukovací
- d) proutěný - pletený, ohýbaný, vázaný
- e) kombinovaný

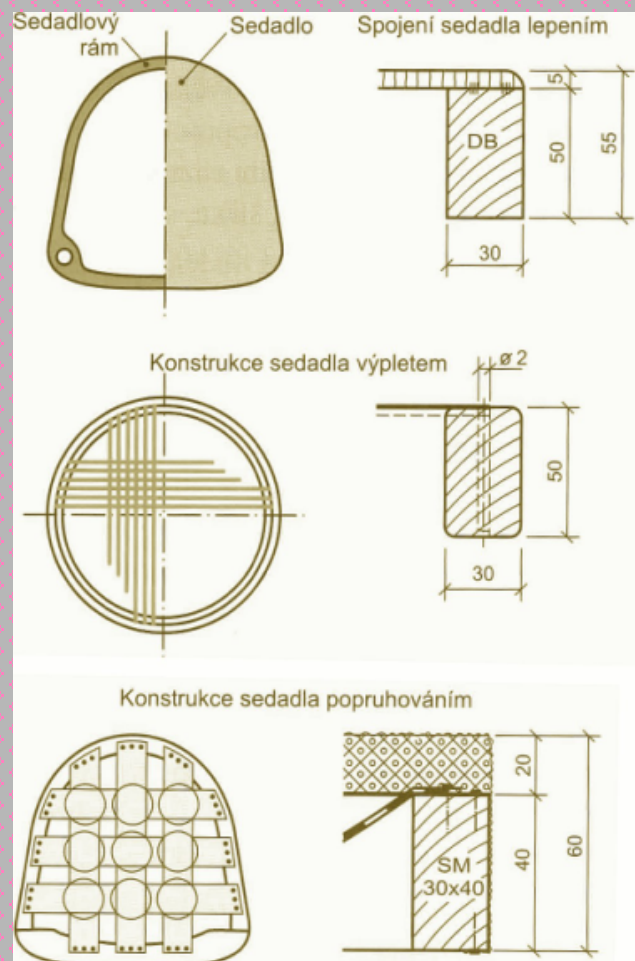
Konstrukční řešení

- základní části:

- a) **nosná část** - nohy a luby různého průřezu spojené na čepování, kolíky, kování
  - místo lubů se používá sedadlový rám spojený s vruty
  - kovové konstrukce jsou spojené šrouby nebo svařované

- nosná část nese sedadlo = sedák
- vyrábí se z různých materiálů (masiv, plast, kov, čalounění)
- pevné nebo odebíratelné - spojené kulisami nebo kováním

Použitá literatura a zdroje:

1) Š. Kýhosová - Odborné kreslení - Parta, Praha 2005,
ISBN 80-7320-050-3

2) <http://typologie-nabytku.blogspot.com/2011/02/6-zidle.html>

3) <http://www.google.cz/search?q=obrázky/....>

stolička.docx